Ἐπιμέλεια ΘΑΝΑΣΗ ΓΚΟΒΑ

ΑΧΑΪΚΑ καὶ ΑΜΑ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΗΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ χρηματοδότησε μιὰ ἔρευνα μὲ θέμα. — Ἐπιστημονικὲς ἐκθέσεις γύρω ἀπ' τὴν ἐπιβαρυνση καὶ τὶς ἀπαιτήσεις σὲ διάφορες βιομηχανικὲς ἐργατικὲς θέσεις. — Στὴν ἔρευνα πῆραν μέρος κοινωνιολόγοι ἀπ' ὅλη τὴ Γερμανία, τὰ ὁποῖα ἀνέλυσαν πάνω ἀπὸ 20 ἐπαγγέλματα. — Σὲ ἀντίθεση μὲ πολλὲς ἔρευνες ποὺ ἔγιναν κατὰ τὸ παρελθὸν καὶ ποὺ ἀσχολοῦνταν μὲ μετρήσεις τῆς ἀποδόσεως τῶν ἐργαζομένων, αὐτὴ τὴ φορὰ οἱ εἰδικοὶ προσπάθησαν μὲ τὴ βοήθεια τῶν γιατρῶν νὰ ἐρευνήσουν τὶς αἰτίες τῆς πρόωρης συνταξιοδοτήσεως γιὰ λόγους ὑγείας. — Ἡ σκληρὴ δουλειὰ στὶς μέρες μας δὲν σημαίνει καὶ βαρειὰ σωματικὴ ἐργασία. ★ ΓΙΑ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ Η ΑΥΤΟΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗ ΔΕΝ ΚΟΥΡΑΖΕΙ τοὺς μῦς ἀλλὰ καταρρακώνει τὰ νεῦρα. — Ἡ ἐπιβάρυνση τοῦ νευρικοῦ συστήματος προκαλεῖται ἀπὸ τὴν προσπάθεια νὰ πληροῦν καὶ νὰ γίνουν ἀντικείμενο γοήγορης ἐπεξεργασίας πολλὲς πληροφορίες. — Οἱ καθηγητὲς Βάλτερ Ρόμερτ ἀπὸ τὸ Ντάρμσταντ καὶ Γιόζεφ Ρόντενφρανς ἀπὸ τὸ Μόρτμουντ ἀνέπτυξαν μιὰ νέα μέθοδο μὲ τὴν ὁποία μετρᾶνε τὴ δυσκολία τῆς ἐργασίας ἀνάλογα μὲ τὴν ἐνέργεια ποὺ καταβάλλεται. — Ἢ τὴν προσπάθεια γιὰ λήψη πληροφοριῶν ἀπὸ τοὺς ἐργαζομένους.

ΠΡΩΪΝΟ ΧΑΜΟΓΕΛΟ

Πάπλωμα καὶ πόδια...

ΑΜΕΡΙΚΑ ἀκόμη γιὰ τὴν ἐρωτικὴ ἐλευθερία. Ἡ γενιὰ ποὺ σήμερα ἔχει περάσει τὰ εἴκοσι χρόνια, ἀγωνίστηκε πολὺ γιὰ νὰ κατακτήσει τὸ δικαίωμα τῶν προγονιῶν σεξουαλικὼν σχέσεων. Ἔδωκαν σκληρὲς μάχες μὲ γονεῖς καὶ δασκάλους ἀλλὰ τελικὰ τὸ ὀχυρὸ ἔπεσε. Ἀκριβῶς ἐπειδὴ ὁ ἀγώνας ὑπῆρξε σκληρός, ἀμέσως μετὰ τὴ νίκη οἱ νέοι ἐνθουσιασμένοι, ρίχτηκαν μὲ τὰ κορμιὰ στὸ σέξ, ἀπολαμβάνοντας τὴ χαρὰ ν' ἀγαποῦν καὶ ν' ἀγαπιοῦνται ἐλεύθερα, χωρὶς κανένα φραγμό.

Φτάσαμε ὅμως στὴν πλήρη ἀπολυδοσία;

Εὐτυχῶς ὄχι! Ἔχει διαπιστωθεῖ ὅτι οἱ νέοι ἐνῶ ζητοῦν τὴν ἀλλαγὴ καὶ τὴν περισσότερη ἐλευθερία στὸ σὲξ ὡστόσο δὲν ἔχουν πάψει νὰ κρυδαλοῦν μέσα τοὺς φόβους, προκαταλήψεις καὶ ἀναστολὲς ποὺ δὲν εἶναι εὔκολο νὰ ἐξοριζωθοῦν ἔτσι μονομιᾶς. Τὰ πόδια λοιπὸν δὲν εἶναι οἱ ἄλλοι, ἀλλὰ ἡ ἴδια μας ἡ συνείδηση ποὺ μᾶς ἐπιβάλλει περιορισμοὺς ἐμποδίζοντάς μας νὰ ἀπελευθερωθοῦμε ἐντελῶς.

Ἀπὸ πολλοὺς καὶ κυρίως ἀπὸ ἄτομα μεγάλης ἡλικίας, ἔχει ἐκτυπωθεῖ ἡ γνώμη τὸν τελευταίο καιρὸ ὅτι ἡ νεολαία δὲν ἔχει οὐσιαστικὰ προχωρήσει οὔτε ἕνα βῆμα. Μάλιστα ἔχει ὑποστηριχθῆ πὼς ἀντίθετα μὲ τὴν ἐντύπωση ποὺ δίνει ἡ νεολαία, ἔχει στὴν πραγματικότητα κάνει βήματα πρὸς τὰ πίσω, ξαναγυρίζοντας στὶς παληὲς μορφὲς συμπεριφορᾶς! Γιὰ παράδειγμα ἀναφέρουν, ὅτι τὰ «κοινόβια» δὲν ἐπιτρέσαν νὰ καθιερωθοῦν σὰν τρόπος ζωῆς καὶ ὅτι οἱ νέοι προτιμοῦν τὴ ζωὴ κατὰ ζεύγη, δηλαδὴ ὅπως γινόταν ἀνέκαθεν. Ὁ ἀποσδρόμησε λοιπόν; Καὶ πάλι ὄχι!... Ἡ ἀλήθεια εἶναι κάπως διαφορετική. Ὁ δρόμος ποὺ ὁδηγεῖ στὴν «ἀπελευθέρωση» (γιὰ νὰ τὴν ὀνομάσουμε ἔτσι) εἶναι πολὺ πιὸ δύσκολος καὶ κυρίως πιὸ μακρὺς ἀπ' ὅσο πίστεψε ἡ γενιὰ τοῦ 1954.

Κι' αὐτὸ μπορεῖ κανεὶς εὔκολα νὰ τὸ διαπιστώσει μόνος του φτάνει νὰ συζητήσῃ κανεὶς λίγο μὲ τὰ νέα παιδιὰ τὰ κάτω τῶν εἴκοσι χρονῶν. Ἐγώ, ξέρεις, λέει ὁ Παῦλος, 17 χρόνων μαθητής, ἀπὸ τὸ πρόβλημα τὸ ἔχω συζητήσει πολὺ μὲ τὸν μεγάλο μου ἀδελφὸ ποὺ εἶναι 24 χρόνων. Αὐτὸς βέβαια ἔχει τὶς ἀπόψεις του, ἀλλὰ ἐγὼ τοῦ λέω ὅτι τὸ βῆμα ποὺ ἔκαμε ἡ νεολαία, τὰ παιδιὰ τῆς ἡλικίας του δηλαδὴ νομίζω ὅτι ἦταν ἕνα βῆμα μεγαλύτερο ἀπὸ τό... πόδι τους, μὲ ἄλλα λόγια ἀπλώθηκαν πολὺ ἔξω ἀπὸ τὸ πάπλωμά τους. Νά, ἂς πάρουμε γιὰ παράδειγμα τὸ θεσμὸ τοῦ ζευγαριοῦ.

Πόσα καὶ πόσα δὲν εἰπώθηκαν ἐναντίον του. Ὅτι τάχα αὐτὸς ὁ θεσμὸς εἶναι πιὰ ξεπερασμένος, ὅτι περιορίζει τὴν ἐλευθερία τοῦ ἀτόμου, ὅτι πρέπει νὰ σταματήσει πιὰ αὐτὴ ἡ κατάσταση, ὅλοι νὰ ἀνήκουν σὲ ὅλους καὶ ὅλοι στὸν καθένα. Στὴν ἀρχὴ ὁ ἀδελφός μου τὸ ἐπεχείρησε. Ἀλλὰ γρήγορα βρήκε τὸ πραγματικὸ ταῖρι του καὶ τοῦ ἦταν πιὰ ἀδιανόητο τὸ νὰ ἔχει καὶ κάποιος ἄλλος δικαίωμα στὸ κορίτσι του. Ἔτσι σκεφτόταν βέβαια καὶ ἐκείνη. Καὶ δὲν ἄργησαν νὰ ἀπομονωθοῦν.

Μεγαλύτερο λοιπὸν τὸ βῆμα ἀπὸ τὸ πόδι; Μάλλον. Ὑπῆρξε μιὰ διασύνη γιὰ ἀλλαγή, χωρὶς προηγουμένως νὰ ἔχουν συνειδητοποιηθῆ, ὅλα τὰ προβλήματα καὶ ὅλες οἱ δυνατότητες. Ἡ νεολαία ὥρμησε μπροστά, χωρὶς νὰ λογαριάζει τὶς συνέπειες, χωρὶς νὰ βλέπει ποῦ ἀκριβῶς πηγαίνει... Πολλὰ πράγματα ἄλλαξαν. Κι' ἄλλα πάλι ἔμειναν ὅπως ἦσαν, γιὰ τὸν ἁπλούστατο λόγο ὅτι δὲν ἐπιδέχονται ἀλλαγή, μιὰ καὶ αὐτὴ ἡ ἀλλαγὴ εἶναι ἔξω ἀπὸ τὴ φύση τοῦ ἀνθρώπου. Αὐτὴ ὅμως ἡ διαμάχη, ἀνάμεσα στὴν παληὸ καὶ στὸ καινούργιο, χωρὶς νὰ ξέρουμε ποῦ ἀκριβῶς θὰ μᾶς ὁδηγήσῃ, μᾶς ἔφερε ἕνα καλό: Μᾶς ἔκαμε νὰ δώσουμε μεγαλύτερη σημασία στὸν ἑαυτό μας. Καὶ αὐτὸ εἶχε σὰν ἀποτέλεσμα νὰ ἐμβαθύνουμε μέσα στὴν ἴδια τὴν ψυχή μας, νὰ μελετήσουμε τὰ συναισθήματά μας καὶ νὰ γνωρίσουμε τὶς ἐπιθυμίες μας.

ΠΑΝ

Οἱ φασαρίες τῆς Ἀννίτας

ΤΗΝ ὠνόμασαν πιὸ ἀξιοθαύμαστη γυναίκα τῆς Ἀμερικῆς γιὰ τὸ 1977. Ἀλλὰ ἐκείνη προτίμησε νὰ ἀσχοληθῆ μὲ τὸν ἀγῶνα κατὰ τῶν ὁμοφυλοφίλων.

Ἡ 37χρονη Ἀννίτα Μπράϊαντ, Ἀμερικανίδα τραγουδίστρια μὲ δυὸ χρυσοῦς δίσκους στὸ ἐνεργητικό της τάχθηκε κατὰ τῶν ἴσων δικαιωμάτων τῶν ὁμοφυλοφίλων. Τώρα δέβαια ἔχει πάψει νὰ ἀσχολεῖται μὲ αὐτούς. Ἀλλὰ δὲν ἔπαψαν ἐκεῖνοι.

Πράγματι, οἱ ὁμοφυλόφιλοι ὅλης τῆς Ἀμερικῆς ἐξακολουθοῦν νὰ τῆς στέλνουν ἀπειλητικὰ γράμματα καὶ τηλεφωνήματα.

Τὶς νύχτες τὸ τηλέφωνό της χτυπᾶ, ἀλλὰ κανεὶς δὲν τῆς μιλᾶ ὅταν τὸ σηκώνει, ἐνῶ κάθε μέρα κάτι περίεργοι τύποι τριγυρίζουν ἔξω ἀπ' τὸ σπίτι της. Ὅμως ἡ Ἀννίτα ἐξακολουθεῖ νὰ εἶναι μιὰ ἰδανικὴ σύζυγος καὶ μιὰ καλὴ μητέρα...

«Πιστεύω στὸ Θεὸ λέει, καὶ εἶμαι δέβαιη ὅτι δὲν θὰ μοῦ συμβῆ τίποτε κακό».

Ἡ στενὴ φούστα

Η ΣΤΕΝΗ φούστα, ὑπῆρξε ἡ μεγάλη δεντέττα τοῦ Μεσοπολέμου.

Ἡ βασιλεία της συνεχίστηκε λίγα χρόνια ἀκόμη καὶ μετὰ τὸν πόλεμο ἔσβησε...

Σήμερα, ἡ μεγάλη αὐτὴ δεντέττα ξαναγυρίζει; Ὄχι ἀκριβῶς... Στὴν πραγματικότητα φέτος τὴν Ἄνοιξη ἡ στενὴ φούστα εἶναι μιὰ ὑπόψια, μιὰ ἐπιθυμία. Κι' ἂν θέλετε μιὰ ἰδέα: τὴν ἔμπνευση ἔδωσαν οἱ μαλακὲς φόρμες καὶ βολικὰ τακούνια.

Ἀλλὰ εἶναι εὐνόητο ὅτι ἂν ξαναγυρίσῃ ἡ στενὴ φούστα, χρειάζεται συστηματικὴ δίαιτα. Γιατὶ δὲν «σηκώνει» τὰ περιττὰ κιλά.

Κινέζικα

ΑΝΤΙ ἄλλης διαφημίσεως, οἱ Κινέζοι ἀποδεικνύουν ἔμπρακτα, τὴ δεξιοτεχνία τους σὲ τομεῖς ὅπως τὰ ἐνδύματα, ἡ μαγειρικὴ καὶ τὸ σερβίρισμα. Τὶς ἀναμφισβήτητες καὶ σχεδὸν ταχυδακτυλουργικὲς τους ἱκανότητες παρακολούθησε ἕνα πλῆθος 5000 ἀτόμων σὲ ἐπιδείξεις ποὺ ἔγιναν στὸ Τσεγκιοῦ, πρωτεύουσα τῆς ἐπαρχίας Τσεβάν.

Ὅπως ἀναφέρει τὸ περιοδικὸ «Τὰ Νέα τῆς Νέας Κίνας», μέσα σὲ τριάντα λεπτά, τέσσερες ράφτες πῆραν μέτρα, ἔκοψαν καὶ ...τελείωσαν δύο κοστούμια.

Ἐξ ἄλλου, ἕξη μαγειροι, ἔσφαξαν, καθάρισαν καὶ ἔκοψαν σὲ κομματάκια κοτόπουλα, τὸ ὁποῖα σερβίρισαν μὲ σάλτσα ἀπὸ φυστίκια καὶ «τσίλι» στὸν χρόνο ρεκόρ τῶν δύο λεπτῶν καὶ τεσσάρων δευτερολέπτων.

Μίνι ρεπορτάζ

—Ο ΦΕΣΟΡ Λεονάρντ ἕνας 25χρονος Ἰταλὸς μπασκετμπολίστας αὐτοκτόνησε, βάζοντας φωτιὰ στὸ διαμέρισμά του, ἀφοῦ προηγουμένως εἶχε πιῆ ἕνα σωληνάριο ὑπνωτικό. Ὁ Λεονάρντ ὑπέφερε ἀπὸ καιρὸ ἀπὸ νευρικὴ κατάπτωση.

—Ἡ νορβηγικὴ κυβέρνηση ἀπαγόρευσε τὴν ἀγορὰ καὶ τὴ χρήση «σκαϊπτ μπόρντ» (ἕνα εἶδος πατινάζ) μέχρις ὅτου ψηφισθῆ ἀπὸ τὴν Νορβηγικὴ Βουλὴ ὁ κανονισμὸς κυκλοφορίας μὲ τὸ νέο αὐτὸ μέσον.

ΤΟ ΔΡΑΜΑ ΜΙΑΣ ΜΙΚΡΗΣ ΧΩΡΑΣ

Ἡ ἀντιπολίτευση στὴ Χιλὴ συσπειρώνεται κατὰ τοῦ Πινοσὲτ

Ἀνεργία, ἐξαθλίωση καὶ οἰκονομικὸ χάος ἐπικρατεῖ στὴ χώρα

ΠΟΙΑ ΗΤΑΝ ΤΑ "ΜΟΙΡΑΙΑ,, ΛΑΘΗ ΤΟΥ ΑΛΛΕΝΤΕ

ΛΟΝΔΙΝΟ. «Τὸ 1979 θὰ συμπληρωθοῦν πέντε χρόνια ἀπὸ τότε ποὺ ἡ ἐπέμβασή μας ἔθεσε τέλος σ' αὐτὲς προφανεῖς ἐπιδιώξεις ἑνὸς μαρξιστικοῦ καθεστῶτος, ἀντιθέτου πρὸς τὸ πνεῦμα τοῦ λαοῦ τῆς Χιλῆς. Ἡ πεντετία θὰ σημάνει καὶ τὴν ἀφετηρία πρὸς νέες κατακτήσεις τῆς ἐπαναστάσεώς μας». Μ' αὐτὴ τὴ δήλωση, ἐκπρόσωπος τοῦ δικτάτορα Πινοσὲτ διαλύει κάθε ἀμφιβολία γιὰ τὰ σχέδια τοῦ στυγνοῦ στρατιωτικοῦ καθεστῶτος ποὺ κυβερνᾶ πάνω ἀπὸ τέσσερα χρόνια ἤδη — ἔχει ἀρχίσει νὰ μετράει ὁ πέμπτος χρόνος — τὴ μαρτυρικὴ Χιλή, τὴ χώρα ποὺ μέσα σὲ μιὰ δεκαετία ἔγινε τὸ ἐπίκεντρο τῆς προσοχῆς ὅλου τοῦ κόσμου. Κατὰ διαστήματα μέσα στὰ τέσσερα χρόνια ζωῆς τῆς δικτατορίας, ὁ Πινοσὲτ ἔδωσε κάποιες ἀόριστες «ὑποσχέσεις» γιὰ φιλελευθεροποίηση τοῦ καθεστῶτος, ἀλλὰ ὅπως συμβαίνει κατὰ κανόνα μὲ ὅλες τὶς δικτατορίες καὶ μὲ ὅλους τοὺς δικτάτορες, οἱ ὑποσχέσεις ἔμειναν κούφια λόγια ἢ ἀσήμαντες ἐλπίδες ποὺ δὲν πραγματοποιοῦνται ποτέ.

Ἡ βία, ἡ καταπίεση, τὰ βασανιστήρια, οἱ ἐκτελέσεις πολιτικῶν ἀντιπάλων, καὶ ἡ ἀποτυχία σὲ κάθε τομέα, ἀπὸ τὸν οἰκονομικὸ ὡς τῆς παιδείας καὶ ἀπὸ τὸν πνευματικὸ ὡς τὸν ἀγροτικό, ἡ χρεωκοπία τοῦ Πινοσὲτ καὶ τῶν ἀνθρώπων του εἶναι τὰ χαρακτηριστικὰ τῆς τυραννίας τοῦ ἀκοτεινοῦ δικτάτορα.

Πολλὰ ἔχουν γραφτεῖ κατὰ καιροὺς γιὰ τὰ αἴτια ποὺ προκάλεσαν τὸ στρατιωτικὸ πραξικόπημα τοῦ Πινοσὲτ ποὺ ἀνέτρεψε τὸν συνταγματικὸ πρόεδρο τῆς χώρας, τὸν Σαλβατὰρ Ἀλλιέντε, ὁ ὁποῖος δολοφονήθηκε μέσα στὸ προεδρικὸ μέγαρο, ἐνῶ ἔδινε τὴ μάχη του μαζὶ μὲ τοὺς πιστοὺς συντρόφους του ποὺ ἐπίσης βρῆκαν τραγικὸ θάνατο. Ἐκεῖνο ποὺ ἐπικαλέσθηκε ὁ στρατηγὸς Πινοσὲτ, ἐκεῖνο ποὺ τοῦ ἔδωσε τὸ «πράσινο φῶς» ἀπὸ τὸν στρατό, ἦταν τὸ «οἰκονομικὸ χάος» ὅπου κατὰ τοὺς ἰσχυρισμοὺς τῶν ἀντιπάλων του ὁδηγοῦσε τὴ χώρα ἡ διακυβέρνηση ἀπὸ τὸν Ἀλλιέντε. Καὶ φυσικὰ ὁ «πολιτικὸς κίνδυνος» λόγω τῆς μαρξιστικῆς γραμμῆς ποὺ ἀκολουθοῦσε ὁ ἐκλεγμένος πρόεδρος τῆς χώρας. Τώρα, τέσσερα χρόνια μετὰ τὸ πραξικόπημα τί ἔχει κάνει ὁ δικτάτορας; Μήπως ἐανάδωσε τὶς πολιτικὲς ἐλευθερίες στὸ λαὸ τῆς Χιλῆς, ὅπως εἶχε ὑποσχεθεῖ ἀπὸ τὸν πρῶτο καιρὸ τῆς ἁρπαγῆς τῆς ἐξουσίας; Ὅλοι οἱ Χιλιανοί, ἀλλὰ καὶ οἱ ἄνθρωποι σ' ὅλον τὸν κόσμο, ἄκουγαν καὶ διάβαζαν τότε, τὸ 1973, ὅτι ἡ στρατιωτικὴ ἐπέμβαση δὲν εἶχε χαρακτῆρα ἐγκαθιδρύσεως μονίμου καθεστῶτος.

Ὁ Πινοσὲτ μιλοῦσε γιὰ «σύντομη μετάβαση σὲ κοινοβουλευτικὸ καθεστὼς καὶ διενέργεια ἐκλογῶν". Ἀργότερα ἔπαψε νὰ μιλάει γι' αὐτὰ καὶ ἐξαπέλυσε μαζὶ μὲ τὸ κῦμα τρομοκρατίας, ὡρισμένα «χρονοδιαγράμματα», πολὺ ἀόριστα καὶ σκοτεινά. Ἀκόμα καὶ σήμερα ἀκολουθεῖ αὐτὴ τὴν τακτικὴ γιὰ νὰ «κερδίζει χρόνο» καὶ νὰ μὴ κάνει τίποτε ἄλλο παρὰ νὰ καθιστᾶ τὴ δικτατορία του ὅλο καὶ πιὸ στυγνή.

Μήπως, ὅμως, ὁ Πινοσὲτ καὶ οἱ «ἐγκέφαλοί» του, δημιούργησαν τὸ «οἰκονομικὸ θαῦμα» ποὺ θὰ δικαίωνε στὸ κάτω — κάτω τὶς ἀπόψεις τους; Ἡ οἰκονομικὴ κρίση ἐπέρασε κάθε προηγούμενο ὅριο στὰ τελευταῖα χρόνια καὶ τὸ οἰκονομικὸ χάος εἶναι μόνιμη κατάσταση στὴ Χιλή. Ἡ προπαγάνδα δὲν στάθηκε ἱκανὴ νὰ σκεπάσει τὶς φοβερὲς ἀδυναμίες. Τὰ ἄδεια στομάχια καμιὰ προπαγάνδα δὲν μπορεῖ νὰ τὰ γεμίσει. Ὁ Πινοσὲτ ἔχει ἀποτυχεῖ σ' ὅλα τὰ μέτωπα. Κι' ὅμως παραμένει καὶ ἡ θέση του φαίνεται ἑδραιωμένη, ὅσο ἑδραιωμένη μπορεῖ νὰ εἶναι ἡ θέση ἑνὸς δικτάτορα. Οἱ ἀντιθέσεις εἶναι πάμπολλες στοὺς κόλπους τῆς «ἐπαναστάσεως» καὶ τὸ κυριότερο γεγονὸς ποὺ δείχνει αὐτὴ τὴν κατάσταση, ἦταν ἡ διάλυση τοῦ πολιτικοῦ συνασπισμοῦ ποὺ ὑποστήριξε τὸ πραξικόπημα καὶ τὴν μετέπειτα τακτικὴ τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς χούντας. Ὅταν τὰ πράγματα ἔφτασαν σὲ σημεῖο ἀνοιχτῶν διενέξεων, ἡ διάλυση τοῦ συνασπισμοῦ ἦταν ἀναπόφευκτη. Αὐτὸ εἶχε σὰν ἀποτέλεσμα νὰ «ἐνθαρρυνθεῖ» τὸ λαϊκὸ αἴσθημα ἀντίστασης ἀπὸ τὴ μιὰ μεριὰ καὶ ἀπὸ τὴν ἄλλη νὰ πέσει ἡ «δημοτικότητα» τοῦ καθεστῶτος ἀκόμη καὶ στὶς τάξεις τῶν συνεργούντων. Ἀλλὰ τότε γιατὶ δὲν «πέφτει» ὁ Πινοσὲτ; Τὸ φαινόμενο νὰ ἐκκαθαρίζεται ἐντὶ δικτάτορας ἀπὸ τοὺς συνεργάτες του δὲν εἶναι σπάνιο. Ἀρκεῖ νὰ ὑπάρξουν οἱ εὐκαιρίες. Καὶ φαίνεται ὅτι οἱ εὐκαιρίες αὐτὲς γιὰ τοὺς φιλόδοξους στρατηγοὺς ἢ συνταγματάρχες τῆς Χιλῆς δὲν παρουσιάστηκαν ἀκόμη. Ὁ Πινοσὲτ εἶναι μισητὸς ἀπὸ τὸν λαὸ ἀλλὰ στηρίζεται ἀσβαρὰ ἀπὸ τὸν στρατό. Τὸ μεγαλύτερο ποσοστὸ τῶν ἀξιωματικῶν μέσα στὶς ἔνοπλες δυνάμεις τῆς Χιλῆς, εἶναι «δικοί» του ἀφοσιωμένοι σ' αὐτὸν καὶ τὶς μιλιταριστικὲς ἰδέες του.

ΟΙ ΑΡΙΘΜΟΙ ΜΙΛΑΝΕ ΚΑΙ ΛΕΝΕ ΠΑΡΑ ΠΟΛΛΑ

Ἡ οἰκονομικὴ ζωὴ κάθε χώρας εἶναι ὁ «καθρέφτης» της. Ἂν κυττάξουμε αὐτὸν τὸν καθρέφτη τῆς Χιλῆς, θ' ἀπογοητευθοῦμε ὅπως καὶ οἱ μυριάδες τῶν πεινασμένων πολιτῶν τοῦ «προέδρου Ἀουγκοστίνο» — ὅπως λένε τὸν Πινοσὲτ οἱ θαυμαστές του — ποὺ ἔχουν μόνιμα στὸ πρόσωπό τους τὴ μάσκα τοῦ φόβου, τῆς ἀπογνώσης, τῆς ἀπελπισίας. Καὶ μόνο στὸ βάθος τῶν ματιῶν τους φεγγίζει μιὰ μικρὴ σπίθα ἐλπίδας. Ἀπὸ τὴ φύση τους δημοκράτες οἱ Χιλιανοὶ δὲν μποροῦν νὰ ἀναγνωρίσουν αὐτὴ τὴν τρομερὴ μετάβαση ἀπὸ τὸ σοσιαλισμὸ τοῦ προέδρου Ἀλλιέντε, στὴ δικτατορία τοῦ Πινοσὲτ τὸ 1973. Μέσα σ' αὐτὰ τὰ τέσσερα χρόνια, τὰ χρόνια «τῆς προδοσίας» ὅπως τὰ λένε, ἔχοντας τὴν πεποίθηση ὅτι ὁ Πινοσὲτ εἶναι πουλημένος στὴ ΣΙΑ, ἡ οἰκονομία τῆς χώρας κατρακυλάει πρὸς τὸ χάος χωρὶς καμμιὰ ἐστω καὶ προσωρινὴ ἀνάσχεση.

Τὸ καθεστὼς ἀποφεύγει μὲ κάθε δυνατὴ ἐπιμέλεια νὰ φανερώνει τὴν ἀληθινὴ κατάσταση, χαρουσιάζοντας ψεύτικες στατιστικές. Ἀλλὰ οἱ «ζωντανὲς στατιστικὲς» τῶν μαζῶν τῆς ἐξαθλίωσης, τῆς ἀνεργίας, τῆς ὑποαπασχόλησης (ὑπάρχει κι' ἕνα κυβερνητικὸ πρόγραμμα ἐλάχιστης ἀπασχολήσεως, ποὺ μεταβάλλει σὲ... ἐργαζόμενους χιλιάδες ἀνέργους) μιλοῦν καλύτερα ἀπὸ κάθε τί ἄλλο. Τὸ 1970 ὅταν ὁ Ἀλλιέντε ἄρχισε νὰ ἐφαρμόζει τὴ σοσιαλιστικὴ πολιτική του στὴν οἰκονομία τῆς χώρας, τὸ κατὰ κεφαλὴν εἰσόδημα ἦταν γύρω στὰ 860 δολλάρια μὲ προοπτικὲς ἀνόδου παράλληλα μὲ τὴν ἐκπλήρωση τῶν πλάνων τοῦ οἰκονομικοῦ προγράμματος. Σήμερα, τὸ κατὰ κεφαλὴν εἰσόδημα εἶναι κάτω ἀπὸ 745 δολλάρια καὶ αὐτοὶ εἶναι ἀριθμοί, ποὺ δίνει ἡ ἴδια ἡ δικτατορία. Ἡ ἀντιπολίτευση πιστεύει ὅτι ἡ εἰκόνα εἶναι ἀκόμα χειροτερη.

Σήμερα, στὴ Χιλή, τὸ ἐξωτερικὸ χρέος τοῦ κράτους εἶναι γύρω στὰ πεντέμισυ δισεκατομμύρια δολλάρια. Ἀλλὰ καὶ αὐτὸ τὸ τρομακτικὸ γιὰ μιὰ χώρα σὰν τὴ Χιλὴ νοούμερο, ἡ ἀντιπολίτευση τὸ βρίσκει «μικρό», καὶ λέει ὅτι ἡ ἀλήθεια βρίσκεται σὲ μερικὰ ἀκόμη δισεκατομμύρια δολλάρια — τὸ ὑπολογίζουν συνολικὰ γύρω στὰ ἑφτά. Ἡ ἀνεργία, διαρκῶς, αὐξάνει. Σὲ πρόσφατη ἐπίσημη ἀνακοίνωση τῆς κυβερνήσεως, τὸ ποσοστὸ ἀνεργίας ἐμφανίζεται κάτι λιγότερο ἀπὸ 13%. Ἀλλὰ καὶ ἐδῶ ἡ ἀντιπολίτευση παρατηρεῖ ὅτι τὸ πραγματικὸ ποσοστὸ ἀνέργων εἶναι πάνω ἀπὸ 20% ἐπὶ τοῦ ἐνεργοῦ πληθυσμοῦ καὶ τονίζει ὅτι ἡ κυβέρνηση δὲν ὑπολογίζει τοὺς ὑποαπασχολούμενους τοῦ προγράμματος ἐλαχίστης ἀπασχολήσεως, ποὺ δὲν εἶναι τίποτε ἄλλο ἀπὸ ἕνα «θεωρητικὸ» πρόγραμμα χωρὶς καμμιὰ σχεδὸν πρακτικὴ ἐφαρμογή, μιὰ καὶ δὲν ὑπάρχουν δουλειές.

Ὁ τιμάριθμος καταναλώσεως πλησίασε τὰ 70% γιὰ τὸ 1977 καὶ τώρα οἱ ἐνδείξεις λένε ὅτι τὸ 1978 θὰ ἀνέβει ἀκόμα περισσότερο. Ἕνας ἐργάτης στὴ Χιλὴ παίρνει 30 δολλάρια τὸν μῆνα καὶ γιὰ νὰ ζήσει ὄχι σὰν «ἀστὸς», ἀλλὰ μὲ τὰ ἐντελῶς στοιχειώδη μέσα διαμονῆς καὶ διατροφῆς, χρειάζεται 150 δολλάρια τὸν μῆνα.

Ὁ Πινοσὲτ περίμενε νὰ πάρει ἀπὸ τὸ ἐξωτερικὸ βοήθεια ὕψους 2,5 δισεκατομμυρίων δολλαρίων, στὰ χρόνια 1974—76. Πῆρε μόνο 400 ἑκατομμύρια. Κι' ὅς μὴ μιλᾶμε γιὰ ἐπενδύσεις ἀπὸ ξένα κεφάλαια στὴ Χιλή. Εἶναι σπάνιο πρᾶγμα... Αὐτὰ ὅλα καὶ ἄλλα πολλὰ προβλήματα, δὲν τὰ ὑπολόγιζε φαίνεται ὁ Πινοσὲτ ὅταν τὸ 1973 ἁρπαζε τὴν ἐξουσία, δολοφονοῦσε τὸν Ἀλλιέντε καὶ ἔπαιρνε σκληρὰ μέτρα γιὰ τὴν ἐξόντωση τῶν πολιτικῶν κομμάτων, καὶ τῶν συνδικαλιστικῶν ἑνώσεων. Ὅταν διαπίστωσε ὅτι δὲν μποροῦσε νὰ κάνει τίποτε ἄλλο, ὅτι τὸ καθεστώς του ἦταν ἀδύνατο νὰ ἐπιβιώσει μὲ τὴ «σκληρὴ γραμμή» ἄρχισε νὰ υἱοθετεῖ ἄλλους τρόπους διακυβέρνησης. Προσπαθεῖ νὰ ἐμφανίσει τὸν ἑαυτό του καὶ τὴν κυβέρνησή του σὰν «εὐαισθητοποιημένο» μηχανισμό, ποὺ ἐνδιαφέρεται γιὰ τὸ... δημοκρατικὸ μέλλον τοῦ τόπου καὶ τοῦ λαοῦ. Ἀλλὰ καὶ αὐτὴ ἡ «γραμμή» δὲν ἔπεισε κανέναν στὴν Χιλὴ καὶ στὸν «ἔξω κόσμο» — κυρίως ἐκεῖ — ὅτι μέσα στὶς πραγματικὲς προθέσεις τοῦ Πινοσὲτ εἶναι ἡ «δημοκρατικοποίηση» τοῦ καθεστῶτος.

Ο ΣΑΛΒΑΤΟΡ ΑΛΛΙΕΝΤΕ ΕΙΧΕ ΧΑΣΕΙ ΤΗΝ ΕΥΚΑΙΡΙΑ

Ἡ «ἐθνικὴ κίνηση» γιὰ τὴν ἀποκατάσταση τῆς δημοκρατίας στὴ Χιλή, ἔχει σὰν στόχο της τὴ συσπείρωση ὅλων τῶν ἀντιδικτατορικῶν δυνάμεων τῆς χώρας, στὴ Χιλὴ καὶ στὸ ἐξωτερικό, γιὰ ἀνατροπὴ τοῦ Πινοσὲτ καὶ τοῦ καθεστῶτος του. Ἡ Λαϊκὴ Ἑνότητα τοῦ Ἀλλιέντε, τὸ Ἐπαναστατικὸ Κίνημα τῆς Ἀριστερᾶς, τὸ χριστιανοδημοκρατικὸ κόμμα καὶ τέλος τὸ χριστιανοδημοκρατικὸ κόμμα, εἴτε μέσα νωμένα, εἴτε σὲ συνεργασία, ἔχουν ἀναλάβει ἀπὸ πολὺ καιρὸ παράνομη δράση, ποὺ ὅλο καὶ γίνεται σοβαρότερη καὶ ἀξιολογότερη.

Ἡ πίεση ποὺ ἀσκεῖται στὸν Πινοσὲτ μέσα ἀπὸ τὶς ὁποιεσδήποτε κατευθύνσεις ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὴν «παρανομία» τῆς ἀντιστάσης ἀποβλέπουν σὲ μιὰ θεμελιακὴ ἀποδοχὴ αὐτῶν τῶν ὅρων: Σεβασμὸς τῶν ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων, ἀναστολὴ τῆς καταστάσεως πολιορκίας (ὁ στρατιωτικὸς νόμος ἰσχύει ἀκόμα στὴ χώρα), ἀποκατάσταση τῆς ἐλευθερίας τοῦ λόγου, ἀναφύσαση τῶν πολιτικῶν κομμάτων καὶ προκήρυξη ἀμέσων ἐκλογῶν.

Πρὸς τὸ παρόν, οἱ ἀντιδράσεις αὐτὲς δὲν ἔφεραν ἀποτελέσματα. Ἡ καταπίεση ἐξακολουθεῖ νὰ ὑπάρχει, τὰ στρατοδικεῖα λειτουργοῦν μὲ μεγάλη ἀσχνότητα, οἱ δολοφονίες, ἐξαφανίσεις, συλλήψεις πολιτῶν δὲν σταματοῦν. Ἀλλὰ τὸ οἰκοδόμημα τῆς δικτατορίας — ὅπως πιστεύουν οἱ παράνομοι ἡγέτες τῆς ἀντιπολιτεύσης — ἀρχίζει νὰ τρίζει. Ὁ κοινὸς στόχος εἶναι ἡ ἀνατροπὴ τοῦ Πινοσὲτ καὶ ἡ ἀποκατάσταση τῆς δημοκρατίας. Ἐκείνης τῆς δημοκρατίας ποὺ ὁ πρόεδρος Ἀλλιέντε ὑπηρέτησε θερμὰ καὶ ἀφοσιωμένα.

★ ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ 4ην ΣΕΛΙΔΑ

ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΣΤΟ ΔΙΑΣΤΗΜΑ

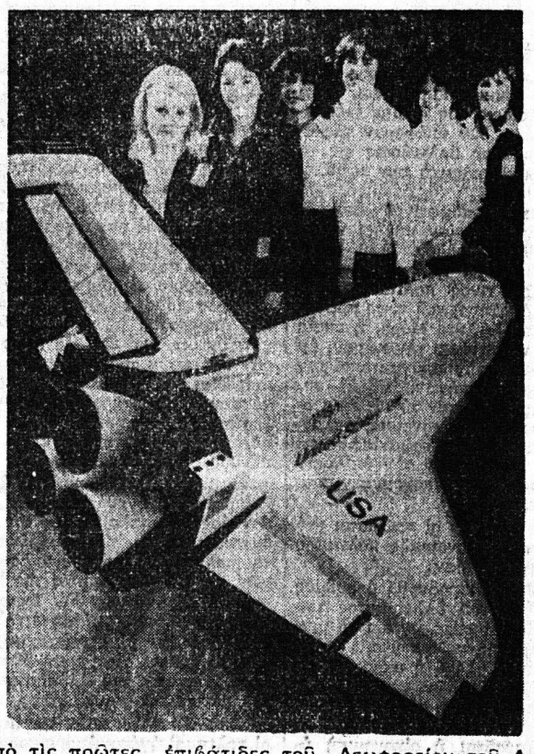

Ἀπὸ τὶς πρ